

6. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. Toshkent, "O'zbekiston" nashriyoti, 2022 yil. – 416 bet.

7. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 28-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5696 son Farmoni.

8. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 31-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida kadrlar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-187-son qarori.

9. H.N.Atabayeva, Z.K.Yuldosheva, A.M.Islamov. "Botanika yem-xashak yetishtirish agronomiya asoslari" Darslik Toshkent, "Yangi asr avlodi" 2008 yil.

Axborot manbaalari

1. www.zivonet.uz
2. www.lex.uz
3. www.agro.uz

VIII. Baholash

Talabalarining fanlarni o'zlashtirishi 5 ballik tizimda baholanadi.

5 (a'lo) baho:

Xulosa va qaror qabul qilish;
Ijodiy fikrlay olish;
Mustaqil mushohada yurita olish;
Olgan bilimlarini amalda qo'llay olish;
Mohiyatini tushunish;
Bilish, aytib berish;
Tasavvurga ega bo'lish;

4 (yaxshi) baho:

Mustaqil mushohada yurita olish;
Olgan bilimlarini amalda qo'llay olish;
Mohiyatini tushunish;
Bilish, aytib berish;
Tasavvurga ega bo'lish;

3 (qoniqarli) baho:

Mohiyatini tushunish;
Bilish, aytib berish;
Tasavvurga ega bo'lish;

2 (qoniqarsiz) baho:

Dasturni o'zlashtirmaganlik;
Fanning mohiyatini bilmaslik;
Aniq tasavvurga ega bo'lmaslik;
Mustaqil fikrlay olmaslik.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI, CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI

Ro'yxatga olindi:

№ BD – 60810900- 2.08.

29 08 2024 yil

"Tasdiqlayman"

Q'quv ishlari bo'yicha
prorektor, q.x.f.d. professor

Elmurodov A.A.
2024 yil

ORALIQ EKINLARINI OZUQA UCHUN YETISHTIRISH

FANINING ISHCHI O'QUV DASTURI (SILLABUSI) (Sirtqi ta'lim 4-bosqich talabalari uchun)

Bilim sohasi:	800000 - Qishloq, o'rmon, baliq xo'jaligi va veterinariya
Ta'lim sohasi:	810000 - Qishloq xo'jaligi
Ta'lim yo'nalishlari:	60810900 - Agronomiya (yem – xashak ekinlari)

Samarqand – 2024yil

Fanning ishchi o'quv dasturi (sillabusi) 202_ yilda tasdiqlangan o'quv reja va fan dasturiga muvofiq ishlab chiqildi.

Tuzuvchilar:

1. N.Xalilov – SamDVMChBU, “O‘simlikshunoslik va yem-xashak yetishtirish” kafedrasini mudiri, qishloq xo‘jalik fanlari doktori, professor

2. B.T.Mavlonov – SamDVMChBU, “O‘simlikshunoslik va yem-xashak yetishtirish” kafedrasini dotsenti, qishloq xo‘jaligi fanlari nomzodi

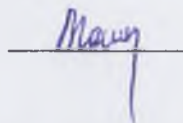
Taqrizchilar:

S.T.Sanayev- Samarqand agroinnovatsiyalar va tadqiqotlar instituti O‘simlikshunoslik va meva-sabzavotchilik kafedrasini professori, q.x.f.f.d.

A.L.Sanaqulov- Sharof Rashidov nomidagi SamDU Biokimyo instituti professori, qishloq xo‘jaligi fanlari doktori

Fanning ishchi o'quv dasturi “O‘simlikshunoslik va yem- xashak yetishtirish” kafedrasining 2024 yil “___” ___dagi “___” -son yig‘ilishida muhokamadan o‘tgan va fakultet Kengashida muhokama qilish uchun tavsiya etilgan.

Kafedra mudiri

Xalilov N.

Fanning ishchi o'quv dasturi “Agrotexnologiya” fakulteti Kengashida muhokama etilgan va foydalanishga tavsiya qilingan (2024yil ___dagi ___-sonli bayonnoma).

Fakultet kengash raisi

Berdimuratov E.X.

Kelishildi:

O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i professor v.b.

Ro'ziqulov R.F.

		topshiriqlarni bajarish	
6.	Arpa yetishtirish texnologiyasi.	Referat yozib tayyorlash	8
7.	Tariq o'simligini yetishtirish texnologiyasi.	Adabiyotlardan foydalanib, amaliy topshiriqlarni bajarish	8
8.	Xashaki sholg'om morfologiyasi va navlarini o'rganish	Referat yozib tayyorlash	8
9.	Xashaki karam morfologiyasi va navlarini o'rganish.	Referat yozib tayyorlash	8
10.	Xashaki turp morfologiyasi va navlarini o'rganish	Adabiyotlardan foydalanib, amaliy topshiriqlarni bajarish	8
11.	Raps yetishtirish texnologiyasi.	Referat yozib tayyorlash	8
12.	Xantal yetishtirish texnologiyasi.	Adabiyotlardan foydalanib, amaliy topshiriqlarni bajarish	8
13.	Suli urug'larini laboratoriya sharoitida o'rganish.	Referat yozib tayyorlash	8
14.	Tritikaleni urug'larini laboratoriya sharoitida o'rganish.	Referat yozib tayyorlash	8
15.	Javdarni urug'larini laboratoriya sharoitida aniqlash.	Referat yozib tayyorlash	8
16.	Oraliq ekinlar yetishtirish texnologik xaritasini tuzish		6
17.	Perko yetishtirish texnologiyasi.		4
	Jami:		130

Asosiy adabiyotlar:

1. O.Mirzayev, Yem-xashak yetishtirish. Darslik. Toshkent, Mehnat, 2014 yil.
2. X.N.Atabaeva, O'simlikshunoslik. Darslik. Toshkent, Mexnat, 2015 yil.
3. M.Mahmudov, Q.Haydarov, Yaylovshunoslik. Darslik. Toshkent, 2010 y.

Qo'shimcha adabiyotlar:

4. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va farovon yashaylik. “Toshkent, “Tasvir” nashriyot uyi, 2021 yil. – 52 bet.
5. Mirziyoyev Sh.M. Insonparvarlik, ezgulik va bunyodkorlik-milliy g'oyamizning paydevoridir. Toshkent, “Tasvir” nashriyot uyi, 2021 yil. – 36 bet.

5	Oraliq ekinlar yetishtirish texnologik xaritasini tuzish	5.1. Oraliq ekinlarning vakllari va ularning morfologik, belgilari 5.2. Oraliq ekinlar yetishtirish texnologik xaritasini tuzish	2
Jami:			10

5.3. “Oraliq ekinlarni ozuqa uchun yetishtirish” fanidan rejalashtirilgan laboratoriya mashg’ulotlarining kalendar tematik rejasi
Laboratoriya mashg’ulotlarining;

№	mavzulari	rejasi	soat
1.	Tritikaleni laboratoriya sharoitida rivojlanish fazalarini aniqlashni o’rganish.	1.1 Tritikaleni ahamiyati rivojlanish fazalari 1.2. Tritikaleni laboratoriya sharoitida rivojlanish fazalarini aniqlashni o’rganish.	2
2.	Javdarni laboratoriya sharoitida boshloqlariga qarab aniqlash.	2.1. Javdarni ahamiyati rivojlanish fazalari 2.2. Javdar navlarini boshloqlariga qarab aniqlash.	2
Jami:			4

VI. “Oraliq ekinlarni ozuqa uchun yetishtirish” fanidan rejalashtirilgan talabalar mustaqil ta’limining kalendar tematik rejasi

№	Mustaqil ta’lim mavzulari	Amalga oshirish mexanizmi	Hajmi (soatda)
1.	Suli biologiyasi va yetishtirish texnologiyasi.	Referat yozib tayyorlash	8
2.	Tritikale biologiyasi va yetishtirish texnologiyasi	Adabiyotlardan foydalanib, amaliy topshiriqlarni bajarish	8
3.	Oraliq ekinlar vakllari va ularning xalq xo’jalik ahamiyati	Referat yozib tayyorlash	8
4.	Takroriy ekinlar yetishtirish texnologik xaritasini tuzish.	Referat yozib tayyorlash	8
5.	Oraliq ekinlarni tayyorlash va uni baholash.	Adabiyotlardan foydalanib, amaliy	8

Fan Sillabusi

Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti

Fan to’g’risida ma’lumot

Fan shifri: OEOUY 2805

Fan nomi: **Oraliq ekinlarni ozuqa uchun yetishtirish**

Semestr/yil: 8-semestr/2024-2025 o’quv yili

Kafedra: O’simlikshunoslik va yem- xashak yetishtirish

Soatlar/kreditlar:5,0 ECTS (20 auditoriya soati, 130 soat mustaqil ta’lim)

Ma’ruza	Amaliy mashg’ulot	Laboratoriya mashg’ulotlari	Mustaqil ta’lim	Jami
6	10	4	130	150

Fan bo’yicha mashg’ulotlarning joylashuvi:

Auditoriya vaqti: dars jadvaliga asosan

Talablar:

Fan uchun mas’ul kafedra: **O’simlikshunoslik va yem- xashak yetishtirish**

Instruktor to’g’risida ma’lumot

Kafedra joylashgan joyi: **SamDVMChBU, 5-o’quv binosi, 510-xona**

Telefon: +99893-345-28-22 ish telefoni; mobil: +99891-529-76-20

E.mail. o’simlik@mail.ru Ish vaqti: Uchrashuvga ko’ra

I. Fanni o’qitishdan maqsad – Fanni o’qitishdan maqsad - “Oraliq ekinlarni ozuqa uchun yetishtirish” fanining maqsadi boshloqli don ekinlaridan bo’shagan maydonlarda oraliq ekinlarni kam mablag’ sarflab yuqori hosil yetishtira oladigan va boshqara oladigan yuqori malakali mutaxassisni shakllantirish, hamda dalachilikda fan yutuqlari va ilg’orlar tajribasini qo’llashni o’rgatishdan iboratdir.

II. Fanning vazifasi - nazariy bilimlar, amaliy ko’nikmalar, talabani ushbu fan bo’yicha olgan nazariy va amaliy bilimlarini shakllantirish va oraliq ekinlarni yetishtirish texnologiyasini tuproq- iqlim sharoiti, fan va texnika yutuqlari hamda chet elning texnologiyasi bilan bog’lash bilan mahalliy sharoitda qo’llash bo’yicha aniqlash bo’yicha nazariy-amaliy bilimlarni uzviylik va uzluksizlikda o’rgatishdan iborat.

III. Fanni o’zlashtirish natijasida talaba:

- oraliq ekinlaridan yuqori hosil yetishtirishni; oziqa tayyorlash texnologiyasini; mineral o’g’itlar me’yorlarini hisoblay olish va qo’llashni; sug’orish miqdorini bilishni; hosilni yig’ish va ularni saqlashni; almashlab ekish, o’simliklarning yashash sharoiti, begona o’tlar va ularga qarshi kurash choralarini haqida; o’simliklarning ekologik va biologik xususiyatlari va ko’p yillik

o'tlarning urug'chiligi haqida; Respyblikada keng tarqalgan tuproq tiplari, unumdorligi va meliorativ holatlari haqida *tasavvurga ega bo'lishlari kerak*;

- oraliq ekinlarni farqlay olishni; ekinlarni ozuqa uchun saqlash usullari bilan tanishish; oraliq ekinlarni yetishtirishni bo'yicha *ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak*;

oraliq ekinlarni yetishtirish va chorva mollari uchun tayyorlash va ularni saqlash texnologiyasi haqida *malakalariga ega bo'lishi kerak*.

IV. O'qitish usullari:

Fanni o'qitish jarayonida zamonaviy uslublardan foydalanish, sohadagi muammolarni ta'limning ommaviy shakllari bilan bog'lab, talabalarning nazariy bilimlarini amaliy mashg'ulotlar orqali mustahkamlab borish lozim. O'quv materiallarini talabalar tomonidan unumli o'zlashtirish uchun ko'rgazmali qurollar o'qitishning texnik vositalari, talabalarga chorva mollari uchun keng ishlatiladigan yem-xashak ekinlarining umumiy tavsifi ularning vakillari, almashlab ekish, chorcachilikda ishlatiladigan oziqalar, dala oziqachiligi, donli yem-xashak ekinlari, dukkakli don ekinlari, ildiz va tuganakmevali ekinlar, shirali ozuqalar tayyorlash va sifatini baholashda choh etilgan ma'ruza matnlaridan keng foydalanish, talaba bilimni baholash tizimini joriy etish. Ma'ruza mashg'ulotlarida ilg'or pedagogik texnologiyalar foydalaniladi.

"Oraliq ekinlarni ozuqa uchun yetishtirish" kursini loyihalashtirishda quyidagi asosiy konseptual yondoshuvlardan foydalaniladi:

Shaxsga yo'naltirilgan ta'lim.

Tizimli yondoshuv.

Faoliyatga yo'naltirilgan yondoshuv.

Dialogik yondoshuv.

Hamkorlikdagi ta'limni tashkil etish.

Muammoli ta'lim.

V. Fanning tarkibiy tuzilishi:

5.1. "Oraliq ekinlarni ozuqa uchun yetishtirish" fanidan rejalashtirilgan ma'ruza mashg'ulotlarining kalendar tematik rejasi

Ma'ruza mashg'ulotlari:			
№	mavzulari	rejasi	soat
1-modul. Kirish. Oraliq ekinlarni ozuqa uchun yetishtirish fanining mohiyati, uning maqsadi va vazifalari.			
1.1	"Oraliq ekinlarni ozuqa uchun yetishtirish" fanining ahamiyati, maqsadi va vazifasi	1.1.1. "Oraliq ekinlarni ozuqa uchun yetishtirish" fanining predmeti va vazifalari 1.1.2. "Oraliq ekinlarni ozuqa uchun	2

		yetishtirish" fanning oldiga qo'ygan maqsadi	
2-modul. Donli ekinlar yetishtirish texnologiyasi.			
2.1	Tritikale yetishtirish texnologiyasi	2.1.1. Tritikalening tarqalishi va axamiyati. 2.1.2. Tritikale yetishtirish texnologiyasi 2.1.3. Tritikalening ekin maydonlari, navlari.	2
2.2	Afrika tarig'i o'simligini yetishtirish texnologiyasi	2.2.1. Afrika tarig'ining tarqalishi va axamiyati. 2.2.2. Afrika tarig'ining yetishtirish texnologiyasi 2.3.3 Afrika tarig'ining ekin maydonlari, navlari	2
Jami:			6

5.2. "Oraliq ekinlarni ozuqa uchun yetishtirish" fanidan rejalashtirilgan amaliy mashg'ulotlarining kalendar tematik rejasi

Amaliy mashg'ulotlar:			
№	mavzulari	rejasi	soat
1.	Donli yem-xashak ekinlarning umumiy morfologiyasi, biologik xususiyatlari, rivojlanish fazalari.	1.1. Don ekinlari morfologik, biologik va xo'jalik belgilari. 1.2. Biologik xususiyatlarini o'rganish. 1.3. Don ekinlarining har- bir rivojlanish fazasini aniqlash.	2
2.	Sulining oziqaviylik ahamiyati, sistematikasi va morfologiyasi.	2.1. Sulining kenja turlarini o'rganish. 2.2. Botanik ta'rifi, biologik xususiyatlari. 2.3. Sulining oziqaviyligini o'rganish.	2
3.	Tritikalening oziqaviylik ahamiyati sistematikasi va morfologiyasi.	3.1. Tritikalening morfologik, belgilari 3.2. Tritikalening oziqaviylik ahamiyati va navlari	2
4	Xashaki qovoq sistematikasi, morfologiyasi va navlarini o'rganish	4.1 Xashaki qovoqning morfologik, belgilari 4.2. Xashaki qovoqning oziqaviylik ahamiyati va navlari	2